Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vlogi razvoja spretnosti in veščin pri spodbujanju ciljev Lizbonske strategije

(2005/C 292/02)

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA —

Ob upoštevanju naslednjega:

1. Evropski svet je marca 2005 sprejel sklepe [1] o ponovnem začetku izvajanja Lizbonske strategije z osredotočenjem na rast in nova delovna mesta in s poudarkom na znanju, inovacijah in človeškem kapitalu ter na vseživljenjskem učenju kot osnovnem pogoju za dosego teh ciljev.

2. Lizbonska strategija je združila smernice za rast in zaposlovanje (2005–2008) [2], kar nakazuje potrebo po prilagajanju sistemov izobraževanja in usposabljanja, in sicer:

   — s povečanjem in zagotavljanjem njihove privlačnosti, odprtosti in standardov kakovosti;

   — z odzivanjem na nove poklicne potrebe, ključne veščine in prihodnje zahteve po spretnostih z izboljšanjem opredelitve in preglednosti kvalifikacij, njihovega učinkovitega priznavanja ter potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja —

OPOZARJAJO NA NASLEDNJE:

1. Maastrichtsko sporočilo iz decembra 2004 navaja, da se je treba v okviru Kopenhagenskega procesa osredotočiti na povezavo poklicnega izobraževanja in usposabljanja z zahtevami trga dela ekonomije znanja po visoko kvalificirani delovni sili ter razviti evropski okvir kvalifikacij, ki naj temelji predvsem na znanju in učnih rezultatih.

2. Skupno vmesno poročilo iz leta 2004 [3] pa nakazuje, da je treba v okviru delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ okrepiti partnerstvo (na nacionalni, regionalni, lokalni in sektorski ravni), ki bi razvilo fleksibilne in učinkovite sisteme izobraževanja in usposabljanja, ter uvesti evropski okvir kvalifikacij, o katerem se Komisija trenutno posvetuje.

POUDARJAJO:

1. „Spretnosti in veščine“ v teh sklepih zajemajo niz rezultatov vseh oblik in ravni učenja, kar vključuje rezultate formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja. Spretnosti in veščine so temelj za gospodarsko rast, hkrati pa prispevajo k osebnemu zadovoljstvu, aktivnemu državljanstvu in socialni koheziji. Prispevajo tudi k prilagodljivosti, inovativnosti in rasti podjetništva.

2. Z večjo produktivnostjo, razvitejšim podjetništvom ter upoštevanjem izsledkov raziskav in inovacij bi izboljšali uspešnost gospodarstva EU.

IZPOSTAVLJAJO NASLEDNJE:

1. Bolj razvite spretnosti in veščine delavcev izboljšujejo produktivnost. Kvalificirana delovna sila se lažje prilagaja spremembam dinamične ekonomije znanja in ljudje z bolje razvitimi spretnostmi in veščinami se lažje vključujejo v družbo, so bolj zadovoljni in bolj aktivni državljani.

2. Družba in gospodarstvo, ki temeljita na znanju, potrebujeta državljane z zadostno stopnjo ključnih spretnosti, vključno z računalniško pismenostjo in spretnostjo upravljanja z elektronskimi mediji ter zmogljivostjo za doseganje zahtevane višje stopnje znanja in veščin.

3. Gospodarske rasti ni mogoče doseči, če je vlaganje v spretnosti in veščine omejeno na visoko izobražene. Znaten gospodarski napredek se lahko doseže tudi z izboljšanjem ključnih veščin in z ureditvijo potreb nizko kvalificiranih in prikrajšanih skupin, vključno z boljšim izkoriščanjem obstoječih spretnosti in veščin, na primer starejših državljanov.

SE STRINJAJO GLEDE NASLEDNJEGA:

1. Razvoj spretnosti in veščin je ključni element strategij za vseživljenjsko učenje. Te morajo vključevati pridobivanje ključnih veščin in temeljiti na učinkovitih splošnih sistemih izobraževanja in usposabljanja, iz katerih izhajajo posamezniki, ki si vse življenje želijo obnavljati in razvijati svoje spretnosti in veščine. Treba je poskrbeti, da bosta poklicno izobraževanje in usposabljanje ter splošno izobraževanje enako cenjena, ter spodbujati povezave med njima. Pri spodbujanju posameznikov, da ti razvijajo in obnavljajo svoje spretnosti in veščine, igra pomembno vlogo tudi vseživljensko usmerjanje.

[1] Dok. 7619/1/05.
[2] Dok. 10205/05 (objavljen bo v UL).
[3] Dok. 6905/04.

2. Ministri za izobraževanje in usposabljanje imajo ključno vlogo pri zagotavljanju učinkovitih strategij za razvoj spretnosti in veščin. Za dosego tega je bistvenega pomena tesno sodelovanje med vsemi ustreznimi ministrstvi.

3. Politike izobraževanja in usposabljanja morajo vključevati tudi v prihodnost usmerjen pristop ter na ta način predvideti potrebe v zvezi s spretnostmi in veščinami ter poklicne potrebe družbe in gospodarstva.

4. Ustrezna ministrstva morajo zato vzpostaviti dejavno vključevanje ekonomskih in socialnih partnerjev ter drugih interesnih skupin, vključno z raziskovalnimi ustanovami, da bi se opredelile spretnosti in veščine, potrebne za posamezne sektorje. Takšna partnerstva lahko izboljšajo produktivnost, zmanjšajo razlike v usposobljenosti in delodajalcem zagotovijo spodbude za izobraževanje in usposabljanje njihove delovne sile.

5. Vzpostavitev evropskega okvira kvalifikacij mora prinesti večjo preglednost in priznavanje spretnosti in veščin, ki jih trg dela potrebuje, ter sektorjem na evropski ravni olajšati spoprijemanje z novimi izzivi na področju izobraževanja in usposabljanja.

6. Inovativne metode izvajanja učenja, na primer ob uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije, dopuščajo večjo vključenost v vseživljenjsko učenje, to pa lahko zmanjša socialno izključenost in izboljša ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem. Delavcem se lahko omogoči fleksibilno učenje z izboljšanim sodelovanjem z izvajalci učenja ter z učinkovito uporabo informacijsko-komunikacijske infrastrukture.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ SKUPAJ S KOMISIJO:

1. obravnavajo vprašanje strokovne usposobljenosti v posameznih sektorjih v povezavi z razvijanjem spretnosti in veščin v okviru delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“;

2. uporabijo prihodnje instrumente Skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja za podporo razvoju sektorskih pristopov k spretnostim in veščinam v povezavi tako s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem kot tudi z visokošolskim izobraževanjem.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ:

1. pri razvijanju strategij za razvoj spretnosti in veščin, tudi med pripravo nacionalnih letnih poročil o izvajanju Lizbonskih ciljev in v okviru njihovih nacionalnih strategij za vseživljenjsko učenje, zagotovijo učinkovito sodelovanje med ustreznimi ministrstvi;

2. v skladu z nacionalnimi zakonodajami in praksami na nacionalni, regionalni, lokalni in sektorski ravni zgradijo partnerstva s ključnimi interesnimi skupinami, vključno z delodajalci in sindikati. Ta partnerstva morajo ustvariti sistem, ki se odziva na zahteve, upošteva dolgoročne potrebe v zvezi s spretnostmi in veščinami, spodbuja vlaganje v spretnosti in veščine ter ustreza posebnim potrebam prikrajšanih skupin;

3. spodbujajo sodelovanje med izvajalci izobraževanja in usposabljanja pri izkoriščanju obstoječe informacijsko-komunikacijske infrastrukture, da bi spodbudili udeležbo državljanov pri vseživljenjskem učenju in izboljšali raven spretnosti upravljanja z elektronskimi mediji.

POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:

1. v letu 2006 v okviru delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ oblikuje skupino tistih držav članic, ki želijo razvijati dejavnosti vzajemnega učenja, ki se nanašajo na spretnosti, potrebne za posamezne sektorje;

2. pozove CEDEFOP in po potrebi Evropsko fundacijo za usposabljanje, da v letu 2006 dokončata pregled različnih sektorskih pristopov k spretnostim in veščinam v EU ter v državah pristopnicah in državah kandidatkah.